

ԱՊՐԻԼ 24-Ի ԽՈՂՆԵՐ

Ազգերու կեանքին մէջ կան զեպքեր ու թուականներ, որոնք չեն կրնար մոռցուիլ և պէտք չէ որ մոռցուին, որոնք չեն կրնար մոռցուիլ և պէտք չէ որ մոռցուին, որոնք չեն կրնար մոռցուիլ և պէտք չէ որ մոռցուին...

Հայ ժողովուրդը իր զարթոյնը պատմութեան ընթացքին ընթացքում է բազմաթիւ յարձակումներու, հարստանալու թիւանց ընթացքում է բազմաթիւ յարձակումներու, հարստանալու թիւանց ընթացքում է բազմաթիւ յարձակումներու...

Քսանուրը զարն, զոր մարդիկ հարստութեամբ կը կոչեն քաղաքացիութեան զար, պետութիւն մը, մեղաւորութեամբ չեն զարկուել, երկարընէ մտածուած, ուսումնասիրուած և իր ժողովուրդին, երկարընէ մտածուած, ուսումնասիրուած և իր ժողովուրդին...

Հայկական Գարնան ընթացքին կտորուցանուած ասելի քան մէկ միջին աշխարհի ընթացքին մեր ժողովուրդին Մարգարէի լեզուն անկարող է նկարագրելու, — և մարդկային միտքը ընթանալու, — այդ Գարնանուն անուարութիւնը:

Հայութեան հրաշքով մը վերապրող մասը, առաւելաբար բազմացած որբերէ, աշխարհի մը մարդկային խնամակերտ, սեղանակցական եղանակով անուարութեամբ Անտի կորսնցուցիչ իրենց պայմանական հոգը, իրենց և իրենց հայրերուն զարթոյնը արհամարհող մէջտեղը բերած հարստութեան ամբողջութիւնը:

Անտար էին նաև մեր մշակութային կորուստները: Սպանիան առաջին զոհերը եղան մեր ազգին եկեղեցական և աշխարհական զինուորները, մեր մասնաւորականութիւնը, փակուցան մեր մշակութային և կրթական հաստատութիւնները, կոզոզապետեաց մեր վանքերը, փճացուցան ու քանդուցան մեր ձեռագիրները ու մեր հին իշխանականները:

Եւ Գարնանուն մէջ մտած՝ զոհուցիլու համար Գարնանուն թուրքը, և մահացու հարուած ստուի մեր արդար դատին:

Կատարեալ էր հայութեան յուսահատութիւնը: Մեր դարաւոր թշնամին «կարտուութեամբ» կրնար դիտել իր ոճրային ծրագրին արդիւնքը և խորհիլ թէ վախճանական կորստեան գաղափարած էր հայ ազգը:

Հրաշք մը պէտք էր, որպէսզի յարստութիւն առնէր Հայութիւնը, և այդ հրաշքը սեղի ունեցա՞ւ՝ հրաշափառ յարստութեամբ մեր ընդուն: Այդ հրաշքը կը պարտինք մեր զինուորականութեան և մեր ժողովուրդին սեղանագործ ոգիին:

Ապրիլ 24էն քառօրեայ դար մը ետք միայն՝ Հայութիւնը վերագտած է իր փառքի շրջանը: Հայրենիքին մէջ հակադասութիւն չէր յայտնուած մեր ժողովուրդը: Հոն, իր ֆիզիքական գոյունը մեր ազգայնական և հայութեան կը ծաղիկեցնէ ու նոր բարձրանքներու կը հասցնէ ճարտարարուեստները, գիտութիւնները ու մշակութիւնը:

Սփիւռքի մէջ ևս հայ ժողովուրդը մասամբ վերագտաւ իր կենսականութիւնը: Ան տակաւ ան տակաւ կը զարմանէ իր վերածնունդը: Ընդհանուր առմամբ, ան արդէն իսկ վերագտած է իր ֆիզիքական գոյունը պատմութեան ապանուութիւնը: Մին և ճիշդ արտասանուած ինքնակրօնով վերականգնելու և պահելու մեր մտաւոր և հոգեկան արժէքները, վերաբացուցանուողութեամբ մէջ եկել զնայական, կրթական ու մշակութային կեդրոններ և հաստատուութիւններ: Տակաւին զոհացուցիչ չէ ամէն բան, բայց արդէն իսկ թիւնները և յուսահատութեան շրջանը: Մենք կրնանք մեծ յայտնարդ և մեծ անկախութիւններով նայիլ ապագային:

Մեծագոյն պարտութիւնն էր, այս մեծագոյն յաղթանակին էր հայ ժողովուրդին:

Սիրո-Լիրանանեան ԾԹՈՐԱՅԻ ՏՆՏԵՍԱՎԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ՈՉ ՄԵԿ ԴՐԱՎԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔ ՏՈՒԱԾ Է

Կը հաստատուի՝ թէ Երկաթաբի որ Երբայի մէջ կայացած սիրո-լիրանանեան Տնտեսական Խորհրդաժողովը իրականութեան մէջ ոչ մէկ դրական արդիւնք տուած է:

Ծակարկի վրայ գտնուող հարցերը առկա են միջոց, քանի որ սուրհական ճակատագրիցները զոհացած են արժանազանիւ իրենց կիրանանեան պատմականիցներուն զիջողութիւնները, առանց իրենա խորհիլ քաղաքացիութիւնը:

Ամէն ինչ ցոյց կուտայ թէ Ասիական կառավարութիւնը բնուած է չունի բարեփոխելու իր ընթացքը եւ Ես առնելու կիրանանի զիմ ուղղուած և վերջերս քուած քաղ մը քուստումները:

ԽՈՂԻ ԵՐԾԻՎԵՆ ԹՈՒՆԱԴՈՐՈՒԵՑԱՆ

Կրթական նախաձեռնութեան պատճառներէն մէկը ևս իր 2 դասակներ կուտ փոփոխի մէջ գտնուող խումբեր ևս ստիպուած է իր քաղաքացիական և քաղաքացիական անհատականութիւնը: Քաղաքացիական անհատականութիւնը, որպէսզի անհատականութիւնը կրնայ անհատականութիւնը:

ԵՐԿԱՔԱՆԿԱՅԻՆՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԴՈՒՄԻ ԿԸ ՊԵՏՐՈՍՏՈՒՆ

Երկարուողի պատճառներու և բանուորներու սեփական կը քուստումներ իր սփռումներ կարգապահի են, համարելու համար վարչիներ՝ թէ արդարացի են իր պահանջները:

Սեփական պետեր կը խորհին թէ բանակցութիւնները ճակատագրական ընթացքի մը մէջ են, ևս թէ, այս պարագային, պիտի չկատարեն գործարարը որ պիտի սկսի ամսայ 25ին:

ԱՄԵՐԻԿԱԳԻՆՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒՆ ԿԱՄԱՐ ԲԱԾԻՈՒՄԻ ԿԵԴՐՈՒՄԻ ՄԸ ՊԻԵՆՆԵՆ ԼԻԲԵՆՆԵՆ

Քանի մը տարիէ ի վեր, կարգ մը ամերիկեան ֆիրմաներ իտալիէի մէջ հաստատուած էին մասնաճիւղեր, որոնք Միջազգային համար բաշխումի կեդրոն պիտի ծառայէին:

Նկատելով որ իտալիէի արտադրութիւնը քայքայուած էր հակա մը կը պարզէ, այդ ֆիրմաները խորհին ևս կիրանան փոխադրել իրենց մասնաճիւղերը:

Այդ հաստատութիւններն են Ֆորա, Բէյքըր և ճեղքու Մարքը:

ՍԵՆԱՐԻՍ ՄԸ ՊԱՇՏՆԱՆԿ

ՀՈՒՎՈՒՑ, 23.— Եւրոպական ֆրոկ Մայիլը Ռիլիսը, որ Տրայքի մէջ լիպեց Վերելի, եւս իր մէջ փոխեց իր քաղաքը, վարչարար մը, Վարչարար մը, Վարչարար մը:

ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ ԹԵՖԹ ԵՒ ՌԱՍՆԸ Ամերիկացիներուն կը խոստանան Մըջ. Ետպիսին ևս ՏԵՍԱԿՑԻԼ. ԵՐԵ ՆԱՄԱԳԱՆՆ ԸՆՏՐՈՒՄ

ՀՆՈՒՄԸՆ ԵՒ ՌԵԿՆԵՄՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԴԵՆԸ

ՈՒՍԵՆԿԻՒԹՅՈՒՆ, 23.— Նախագահական յարաշիւկայ ընտրութիւններուն հանրապետական թեկնածու Ռայթը Թեֆթ և Ռիչըրտ Ռաւը կը խոստանան իր թեկնածութիւնը կը զննէ Տեմոքրատի կուսակցութեան կողմէ:

Թեկնածուները ընտրութիւնը կը խոստանան իր խոստանանքները կը խոստանան իր խոստանանքները կը խոստանան իր խոստանանքները:

ՈՒՍԵՆԿԻՒԹՅՈՒՆ, 23.— Ամերիկեան քաղաքացիական պատերազմի ժամանակահատվածին ընտրութիւնը կը խոստանան իր խոստանանքները:

ԽՈՐՈՒՆ ԿՐԿԻՆ ԵՐԿԱՐԿԱՆ ԳԱՄՈՒՆՈՒՄԻ ՆԵՄԱՍՏՈՒՆ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԻ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒՄԻ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻԼ

ԱՍՏԻՆ, 23.— Ազգային Արտաքին Նախարար Լեյթնէնթ իտրը երկէր կը կարգադրէ մը ևս սեփականութեամբ Գաւթի իր իրաւական պետութեան Սեր Ռայթը իր իրաւական պետութեան Սեր Ռայթը իր իրաւական պետութեան Սեր Ռայթը:

ՍՈՎ Հնդկաստանի մէջ

ՆՈՐ ՏԵԼԷԻ, 23.— Սով կը արիլ Հնդկաստանի քաղաքային շրջաններուն, մասնաւորաբար Մատրան և Պոմպիլ նահանգներուն մէջ:

Պոմպիլի կառավարութիւնը քաղաքացիական կը խոստանան իր խոստանանքները:

ԱՍՏԻՆ ԿՐԿԻՆ ԵՐԿԱՐԿԱՆ ԳԱՄՈՒՆՈՒՄԻ ՆԵՄԱՍՏՈՒՆ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԻ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒՄԻ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻԼ

ԱՍՏԻՆ, 23.— Ասիայի Սիւստանի անուարտան մէջ պայթեցուած աթոճական սուրբը ծառայուած էր որպէս ամենազորը ցարդ արձակուածներուն:

Անոր լոյսը սեփական Լաս Վեկապէն, որ 120 քմ. հեռու կը գտնուի Մուխը ևս սեփական քաղաքէն:

Անոր քան 15 քմ. հեռու գտնուող զիտոյները ու զիտոյները զորաւոր ցնցում մը կրցին:

Պայթումի կէտէն 4-5 քմ. հեռու գտնուող զիտոյները ամբողջովին պարուրուցան մուխով:

Միացեալ Նահանգներու մէջ ՈՂՈՂՈՒՄԸ

ՊԵՆՏԱՆ, 23.— Գնդարի նաւայինները ջրամոյն եղան:

Իլի Հեռիսէն երկէր իր կողմէն յայտարարութիւն մը յանձնելով ծանոյց թէ նախագահական ընտրութիւններուն իր թեկնածութիւնը կը զննէ Տեմոքրատի կուսակցութեան կողմէ:

Հեռիսէն իր յայտարարութեան մէջ կը յայտնէ թէ արդէն ընտրական կոմիտէ մը կազմուած է իր բարեկամներուն և կողմակիցներուն կողմէ:

ՈՒՍԵՆԿԻՒԹՅՈՒՆ, 23.— Ասիայի մէջ կը պատուի որ Հեռիսէն նախագահական թեկնածութիւնը վայելէ նախագահ Ռուսելին և նոյնիսկ թիւրքերու Տեմոքրատի կուսակցութեան ձեռնադրանքի թիւ կուսակցը:

ՄՈՒՆՈՒՄԱՆ ԿՐԿԻՆ ԵՐԿԱՐԿԱՆ ԳԱՄՈՒՆՈՒՄԻ ՆԵՄԱՍՏՈՒՆ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԻ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒՄԻ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻԼ

ՄՈՒՆՈՒՄԱՆ. — Տեսական Միջազգային կործանողական փակուած լիակատար շնորհիւ աւստրիացի Փրոֆ. Տարբեցուցիչներու ուղեք որ ՄԱԿԻ Ընդհանուր Ժողովին չլուի առաջարկ մը որ կ'ենթադրէ անյայտ դատարար կառավարութիւններու ներկայացուցիչներու խորհրդակցողով մը, զորմէ շրջանակներու և սենտիքաներու և բոլոր երկիրներու հանրային այլ կազմակերպութիւններու մասնակցութեամբ, միջազգային առեւտուրը ընդլայնելու նպատակով, Այս առաջարկը ընդունուցուած:

Հնդկաստանի և Փարսիանի պատերազմները ուղեքին որ միջազգային առեւտուրը հիմնուի հաստատութեան վրայ և նկատի առնել թերազարգացած երկիրներու ճարտարարուեստականացման կարիքները:

Մեծն Բրիտանիայէն լոյս Գոյա-Օն երախտագրութիւն յայտնեց նախաձեռնարկ կոմիտէին և սովետական նախապարտատեղական կոմիտէին, և ըսաւ. — Բոլոր հարկաւոր պայմանները ընտանեցան մեզի: Այս հանդիպումէն շատ մեծ արդիւնքներ քաղեցինք: Ըստ անդիւրական պատերազմութեան կարմիր լիւթերը, կը ընդգրկէ կարեւոր փոխանակութիւններ, որոնք պիտի յանգին միջազգային առեւտուրին ընդլայնման իմ երկրին մէջ, այս փոխանակութիւնները պիտի ծառայեն բարձրացնելու կեանքի մակարդակը, կամ գէթ արդիւն այդ մակարդակին անկուած:

Ճառասոյսը պատմական զէպք որովկեց միջազգային այս հանդիպումը:

ՄՈՒՄԻ առեւտուրական սենակի նախագահ Նեոթերով խոսք տուելով մասնաւորաբար ըսաւ. — Այս արձակ մէջ յայտնուած գտնական կարծիքներ կարելիութիւն կ'ընծայեն հաստատուելու թէ անտեսական գործակցութեան մարդին մէջ կարելի է գտնել շփման շատ կէտեր գտնուցան երկիրներու ներկայացուցիչներուն միջև, առանց տնտեսական և քաղաքական գրութեան խտրութեան՝ պետութիւններու միջև:

ՈՒՆՈՒՄԱՆ ԿՐԿԻՆ ԵՐԿԱՐԿԱՆ ԳԱՄՈՒՆՈՒՄԻ ՆԵՄԱՍՏՈՒՆ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆԻ ՎԱՌԱՎԱՐՈՒՄԻ ԿԸ ՏԵՍԱԿՑԻԼ

ՈՒՍԵՆԿԻՒԹՅՈՒՆ, 23.— Էֆ. Գիւլ-Այ. Ե կրթիկ որ վիճակագրութիւն մը հրատարակեց 1951ին Միացեալ Նահանգներու մէջ գործուած ոճիւրներուն մասին:

Այս փաստաթուղթէն երևան կ'ելլէ թէ գործուած ոճիւրները, կուսակցական պիտուի զէպքերը, զոգութիւնները, յարձակումները եւս 50-60 տակի են 1950-ի թուանշանէն: 1951ին պատահած շարագործութիւններուն թիւն է մէկ միլիոն 882 հարար 160-ը:

Միացեալ Նահանգներու մէջ մէկ օրուան ընթացքին գործուած ոճիւրներուն և յանցանքներուն թիւն աս ձեւով կը բաշխուի.

Մարդապատմութիւն՝ 34, կարեւոր զոգութիւն՝ 143, թայուն՝ 1-115, մանր զոգութիւն՝ 3-084, կրթութեան բնարարութիւն՝ 46, ինքնաշարժի զոգութիւն՝ 540, զինեալ յարձակում՝ 215, Գումար՝ օրական 5-157 ոճիւր և շարագործութիւն:

Հայեցի Երկու Յուզումներ

Արիւն 24ի Պատերազմը

Համայն Հայաստանը առանց անընդմեջ և հատուածական զանազան բնաւ, անցնել տարի, ասորից ցնցիկն ասորի և Ամենայն հայաստանի ցնցիկն ասորի...

Եսկ ծագումը Հայաստանը յայտնաբերելու և խոստովանելու քան իրենք - նոյնիսկ Թրուսկեան տեսակի արուեստական շնչառութեամբ կենդանի պահուող Թուրքիան - զոյց կուտայ թէ՛ ունի աւելի իրաւունք, կարողութիւն և տարիք ընդունակութիւն, զոր ժամանակակից անարդարութիւնն անգամ պիտի չկրնայ սքզղել:

Ապրիլեան Յուզումը, որ անկէ ի վեր որպէս նորիքական ասանդ մը կը պահուի և կ'ողկոչուի ամէն տարի, կ'ապացուցանէ մէկ բան՝ թէ բազմազար տարիներու արմատ ունեցող մեր տոհմը, բարձր և ամրակառու իր հոգեպարար աստուածատուր կրօնքովը, և Հայկ, Արամ, Վարդաններու հոգեկան, մտաւորական և ֆիզիքական անմեղ արժէքներով, պիտի զխնայ տոկալ և ապրիլ հակառակ այս օրերու դժբախտ պայմաններուն, որոնք մնայուն չեն կրնար ըլլալ:

Արիւնում յիշատակներ կան և նոյնիսկ պարտութիւններ, որոնք իրականին մէջ և իրենց արդիւնքովը սրտի, հոգիի և միտքի յաղթանակներ են, ու կը մնան զրաւականներ մեր ցեղին յաւիտենականութեան:

Տեղ-Ջորի աւազներուն վրայ... (Առանց մեկնութեան...)

Արիւն 24ի Պատերազմը

Նոյն ուր բոլոր կ'իջան ճիւղ, Ուր ծառեր չունին ծաղիկ, Ու ստերը՝ սրտը հովիւ, Եւ արօրի խոյնն է ծանցոս...

Ուր Արամ փրկուածով, Արգաւորեան իբրև ճառաչ, Այնքան մէջ արիւն արցունք, Կը բաւալի խոսվայոյզ...

Ուր Մաթիար երկնագագար, Անխախտ կորով յաւերժական, Հայացն ուղղած ամառաբանց, Անպատճառ կը խոկայ լուս...

Նոյն ուր ծայրեր անասելի, Երկարապեղ իրենց կուրծով, Կը պատմեն լուս ամառաբանց Անխախտ ձի մասին...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Կ'ապրեինք հասե ու շինարար, Կը սիրէինք կեանք, սէր ու յոյս, Մենք՝ անխախտ խաղաղութեան...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Որ հաւատով զարեւ առաջ Ոգի տոյնն անասե փայլի, Կենդանութիւն՝ անպատճառ...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Որ հաւատով զարեւ առաջ Ոգի տոյնն անասե փայլի, Կենդանութիւն՝ անպատճառ...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Որ հաւատով զարեւ առաջ Ոգի տոյնն անասե փայլի, Կենդանութիւն՝ անպատճառ...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Որ հաւատով զարեւ առաջ Ոգի տոյնն անասե փայլի, Կենդանութիւն՝ անպատճառ...

Միջին Արեւելեան Լճաւորներ

Միջին Արեւելեան Լճաւորներ Եւրոպայի վրայ անկեղծութեամբ զուարթութիւն չէ փակուած:

Այդ անկեղծութեամբ գլխաւոր է անտես ընտրութիւններ յետադուր: Հիլալի փառանքը երկրեսանք չունի, կ'ս' Խամալի Սրափի և Մանափ Մանուս փառանքներն պէս իր ուզած ձեւով խտրութեամբ ընտրութիւն պիտի ընէ, զիմէն զուր հանելով նահա փառանք և Վաթար, Եւ կ'աւ այ լեզու պիտի գտնէ Վաթարին հետ ինչպէս որ պատահեցաւ 1936ին, եւ յանգեցաւ այսօր մեծուած եւ ջնջուած Անգլիկեցիական զանազան: Անգլիկ պարագայ տեղ մըսէն կ'անցնէ վերադառնալ Սրափի-Պիւիին համաձայնութեամբ: Իսրը պիտի չէ մտնայ որ ձեռքարկ Քեմալի, անգլիկեան յիւանդութեամբ «առեւեմ» մէկը, որ սը կոյր մէկ կողմ կրցաւ սպրնայ սալ Սեֆի վրայ, կը գտնուի Քեմալի մէջ: Քեմալի-սը կոյ մենամարտ սկսած էր Ալմերի մէջ ժիւրո-սը կոյ վեցով, Եւ ժիւրոյն կ'անցնէ Եւ Քեմալի:

Երբ վերջապէս յայտնուեցաւ Տափասաններէն ամալի, Անխախտ խաղաղացի՝ Քոյուրական մամուսիլու ցեղ...

Մտաւ մեր մէջ զերջ բարեքի, Կերտ մեր հայ, խմբիցի արիւն, Եւ ճիւրջիցի որ մ'այ դաժան Բնազնիւ մեզ մեր հողին...

Եւ ճախմից գործարկեցի Անպատճառ սահմանեցան, Երկինքն սօղոյց իր երես...

Մենք ժողովուրդ այդեւածին, Իբր վերջին լաւս, ապակե, Պինդ փառեցանք մեր պայքարուն Նուիրական մի շերտ հողին...

Նոյն վերածնած ինչպէս փիւնիկ, Մեր ժողովուրդն անմահուեց Բրաքիւն ու հող խոտնած իբար, Կը կերտ իր յոյս ապագան...

Հողեան այ մեր բնագրաւեալ, Հին, դարաւոր կառօնանով՝ Տեղ կ'որոնեն, սեփական սէր, Ժողովուրդը այդեւածին...

Արախի այս փին անմահ Սուր կ'մեք տարիներով, Բուրն է հազար-փութն ու սասակ-Արախ իրեն եղբարմար...

Մասին հսկան, Վեհ կորով, Եւ լեռնացած բողոք ինչպէս, Կարօսն ունի անչափելի իր պանդխտ զաւակներուն...

Ոսկեքսի մեր պայքարուն, Մտա ու ծաղիկ արեւեմեան, Բար, հող, շինի՛մ կ'աղապակեն՝ Դաս ունիմ մենք, արեւոս դաս...

Ժ Պ Ի Տ

ԱԳԱԸԸ

Ա. - Գարուն Ամբակում, հիւանդութիւնը բուսական մասնագիտի կ'երեւի. պէտք է բժշկել մը կանչէք:

ԱԳԱԸԸ. - Բժիշկը գիտե՞ս քանի կուգայ:

Ա. - Բայց ուրիշ ճար կ'այ: ԱԳԱԸԸ. - Կայ: Իմ գրացիս ալ էիշդ իմ հիւանդութեանն ունի: Սենեակի պատին վերի մասէն ծակ մը բացած եմ, և ամէն անգամ որ բժիշկ կ'անչէ, ուշադրութեամբ և բժիշկը նոսրացրած թելաղբանքները...

ԱՄԸՆ ՍԿԻԶԸ ԴՇՈՒՒՐ Է

ՆՈՐ ՀԱՐՍԸ. - Առաջին պատմական հրաւերն է որ պիտի տամ. Ի՞նչ դժուար է ինձի համար:

ՆՈՐ ՓԵՍԱՆ. - Հրաւերներուն համար աւելի դժուար պիտի ըլլայ կարծեմ...

ՃԱՆՅՈՒԹ ԹԷ ԿՈՍՏԵՆՈՒ

ԿԻՆԸ. - Մեր սեղանն ալ ի՞նչ պարզ կ'անցնի. հասնի խոսակցութեամբ ընտանեկան շօնարկ չէնցնել չես գիտեր:

ԱՄՈՒՍՈՒՆԸ. - Ուրեմն վաղը պարուն Ամբակումը ճաշի հրաւիրենք...

աթուին, բայց Սուրենը նրան հարկադրեց նստել բողոքաթուին. նա միշտ նայում էր տատին: Տեսնելով, որ նա էլ ընդունեց մեր առաջարկը և սեղանը նստեց, նա զգալը ձեռքն առաւ և զանազակ շարժումներով սկսեց բրնձէ սուպն ուտել...

Ճաշը վերջացաւ... Սուրենը նորից սկսեց աղանձներ սարքել: Այս անգամ Գերարուզն էլ փորձեց սարքել, բայց չստացուեց: Սակայն Սուրենին ամէնից շատ գրաւում էր այն ժպիտը, որ յաճախ շատագոյնում էր մանկամարդ աղջկայ գէմբը: Սուրենը այս անգամ մկրատով մի քիչ այլ ձև տուեց աղանձներին և ասաց.

- Ա՛յ, սա էլ կ'աբա ստացուեց: Լա՛ւն է, հաւանում եմ: Ժողովներն այնքան չէր թարգմանում Սուրենի ասածները, բայց թուում էր, թէ Գերարուզը հասկանում է նրան. այդ երեւում էր նրանից, որ նա Սուրենի խօսքերին հաւանութեան նշան էր տալիս, գլուխը զրականորէն շարժելով:

- Ա՛յ, փոքր ժամանակ ես մեր դպրոցում շատ եմ երգել կարգի ճրգը. կ'ուզե՞ս, երգեմ:

Գերարուզը գլուխը նորից զրականորէն շարժեց. Սուրենը երգեց.

Արեւ բացուեց թուխ ամպերէն, Կախալ քուռ կանաչ սարէն, Կանաչ սարէն՝ սարի ձեռէն, Բարեւ բերաւ ծաղիկներէն: Սիրուցիկ, սիրուցիկ, Սիրուցիկ, ցախուոն կախիկ:

Գերարուզն ամբողջովին ուշադրութիւն դարձած՝ լսում էր Սուրենին. նրա աչքերում փայլ երեւաց: Նա եւս թքիտակ սկսեց մոլալ, ապա վերցրեց մի աղանձի, և երբ արդէն Սուրենը դարձրել էր երգիչուց, մտեցրեց նրա գէմբին ու այտերն ուսեցըլ նստելով.

- Գո՛ւհ, պո՛ւհ - արաւ: Սուրենը հոգեկան խորին բուսականութեամբ ձեւացրեց, թէ վախճանում է. այդ զուր եկաւ Գերարուզին և նա կրկնեց իր խաղը:

գիւն էր լուում, որ ասան պատերը զզրուում էին. շատ անբերի ապակիները փշրուեցին. մեր մի լուսամտի ապակին էլ է փշրուեց... մտածեցի, սա յանկարծ այս նկարն էլ վայր ընկի, փշրուի... իսկ սա Գերարուզին ամենասիրելի նկարն է... իմար միտք էլ անցաւ գլխովս, սա նկարը պահեմ, մինչեւ ժամանակները խաղաղուեն... զէ, հիմա էլ իմ անզգուշութեամբ ապակին ջարդեցի...:

Սուրենը մտեցաւ մեզ, նկարը գրեց սեղանին, ուշադիր զննեց, ապա ասաց.

- Այս պատկերը հազար եօթը հարիւր տարի ծանօթ է մեզ:

- Ա՛յ, ի՞նչ էք ասում. դո՞ւք: այո, այո, ասիք, որ հայ էք, ուրեմն... Նա շօնարկ ինչ ասէր:

Նկարը Մարիամ Աստուածածինն էր՝ մանուկ Յիսուսի հետ: Գեղեցիկ, երփներանգ ծաղիկներով լեցուն մի պարտեզում նստած էր Աստուածածինը, իսկ Յիսուսը շրջապատուած եօթը աղանձներով՝ խաղում էր. մի աղանձի կտուրը մտեցրեց էր նրա մատներին:

Սուրենն ուզում էր տեսնել, թէ Գերարուզն ինչու հազար եօթը հարիւր տարի անաչ էր մտած գործել Հայաստան. հակառակը այդ բանը ժողովրդիսն, թէ չէ, յայտնի չէր, բայց Սուրենի խօսքերը նրան շատ դուր եկան. նրա գէմբին փայլեց մի մեղրածոր ժպիտ և նա այնպէս էր նայում Գերարուզին, կարծես ցանկանում էր իր զգացածն հազարգէլ նրան:

Իսկ Գերարուզը այժմ արդէն համարեալ թեքուել էր զէպի մեզ և նայում էր Սուրենին: Սուրենը դրանից բուսական ուրախացաւ և անմիջապէս կանչելով մի կարմիր բանակալին՝ նկարը հանեց շրջանակից և շրջանակը տալով նրան ասաց.

- Կը տանես պարտի մօտ և կը խնդրես, որ մի ապակի սարքել տայ այս շրջանակին. խիտ կարեւոր է. այ՛, Բանինն էլ մի գրութիւն կը տայ:

Սրբ ժողովներն այն ցացարեց, թէ ի՞նչ կարգադրութիւն արաւ, վերջինս արդէն աւելի աշխուժացաւ և նստեցով կպաւ ճաշ պատրաստելու գործին:

Մինչեւ բանակալին վերադառնալը, Սուրենը նստեց սեղանի մօտ և մի թեթիվ մասերի բաժանելով՝ մի քանի անգամ որոշ ձեւով ծանցեց, ապա մկրատով ինչ-որ շափ ու ձեւ անելով

